

Persondatasikkerhed kan blive Finanstilsynets tilsynsopgave

Den danske persondatalov bliver den 25. maj 2018 erstattet af EU's nye [Persondataforordning](#). Ved samme lejlighed suppleres forordningen i Danmark med en ny databeskyttelseslov, som den 16. november 2017 er sendt i 1. behandling i Folketinget. Med de nye regler introduceres en lang række ændringer og skærpelser af reglerne om behandling og beskyttelse af persondata, som virksomheder, fonde og foreninger fremover skal iagttage, når de behandler persondata.

Med persondataforordningen introduceres for det første en række nye rettigheder for de personer, som nyder reglerens beskyttelse. Herunder falder bl.a. retten til at blive glemt, retten til dataportabilitet (dvs at kunne tage data med sig fra én databehandler til en anden), retten til at kræve berigtigelse af forkerte eller mangelfulde data, retten til at modtage information, når ens data bruges, og meget mere.

I forlængelse af de nye rettigheder for beskyttelsesobjekter indføres endvidere en forpligtelse for pligtsubjekter til at udarbejde en konsekvensanalyse (Privacy Impact Assessment), såfremt der behandles persondata på en måde, som indebærer særlig risiko for brud på den registreredes rettigheder.

For virksomheder, som udvikler nye løsninger, der indebærer behandling af persondata (herunder IT systemer og nye ydelser og services) medfører forordningen et krav om, at persondatabeskyttelse indtænkes i projektet allerede fra dets begyndelse (Privacy by Design).

Med de nye krav følger endvidere et væsentligt skærpet bødeniveau for overtrædelse af reglerne, og til forebyggelse heraf vil en række virksomheder være pålagt krav om at udpege en såkaldt ”databeskyttelsesofficer” (DPO; Data protection Officer) med ansvar for reglerens efterlevelse.

De nye krav medfører i sagens natur en væsentligt øget tilsynsbyrde hos den ansvarlige styrelse, dvs. Datatilsynet. Denne artikel belyser de konsekvenser, som de nye regler har for Datatilsynets arbejde, herunder hvorledes opgaver og ressourcer påvirkes, samt hvordan tilsynet med finansielle virksomheders persondatasikkerhed i praksis søges løst.

Datatilsynet som en uafhængig tilsynsmyndighed

Persondataforordningen medfører en lang række nye opgaver for såvel de omfattede virksomheder som den ansvarlige tilsynsmyndighed, hvilket i Danmark er Datatilsynet. Videreføres den nuværende tilsynsordning, medfører dette, at det i Danmark alene er Datatilsynet, som vil blive anset som en ”uafhængig tilsynsmyndighed” i forordningens forstand, og de vil derfor fortsat udgøre et monotilsyn med al persondatasikkerhed i Danmark.

Med forordningens ikrafttræden pålægges de ansvarlige tilsynsmyndigheder en lang række opgaver. Der kan således stilles spørgsmålstegn ved, om der fra lovgivers side vil blive allokeret tilstrækkelige ressourcer til den markant voksende opgavebyrde hos Datatilsynet. Dette bakkes tillige op af Datatilsynets Direktør, Christina Gulisano, som til Dagbladet Politikken har udtalt: ”*Det er vigtigt at være opmærksom på, at der – med den styrkelse, der her [i lovforslaget, red] lægges op til – udelukkende er tale om, at Datatilsynet bliver tilført de midler, der er nødvendige, for at Danmark lever op til de nye EU-krav*”. Med tilsynets 51 gennemførte inspektioner i 2016¹, skal Datatilsynet således løbe ualmindelig hurtigt, hvis Datatilsynet skal kunne varetage alle opgaverne efter persondataforordningen.

Datatilsynet assisteres af Finanstilsynet

Datatilsynets mangel på ressourcer foreslås med ovenstående lovforslag løst ved, at Finanstilsynet fremover skal føre tilsynet med finansielle virksomheders persondatasikkerhed - og derved udgøre et supplerende tilsyn i forhold til Datatilsynets generelle tilsyn. Idet Finanstilsynet er en styrelse under Erhvervsministeriet, betragtes Finanstilsynet imidlertid, i persondataforordningens forstand, som et ”ikke-uafhængigt tilsyn”, hvorfor Finanstilsynet alene er et supplerende tilsyn. Justitsministeriet lægger i betænkning nr. 1565 om ”persondataforordningen og dens konsekvenser for Danmark”, samt i dennes udkast til databeskyttelsesloven, op til at tilsynet deles mellem såvel Datatilsynet og Finanstilsynet, sådan at Finanstilsynet foretager tilsyn med persondatasikkerhed i finansielle virksomheder.

Som følge af Finanstilsynets funktion som supplerende tilsyn vil Datatilsynet blive tilført beføjelser til at påkende Finanstilsynets afgørelser, fx hvis en finansiell virksomhed klager over en af Finanstilsynet truffen afgørelser.

Uanset om tilsyns opgaven dels, og at Datatilsynet får tilført flere ressourcer, synes det dog ikke klart, om dette er tilstrækkeligt til at dække Datatilsynets ressourcebehov. Dette kan muligvis medføre, at danske virksomheder, herunder finansielle, ikke kan få tilstrækkelig vejledning fra Datatilsynet grundet den store arbejdsbyrde. Som følge heraf må virksomhederne forsøge at løse databeskyttelsesretlige spørgsmål efter bedste evne, hvilket som yderste konsekvens kan medføre, at disse bliver pålagt markante bøder som resultat.

Kvaliteten af Finanstilsynets tilsyn

På trods af Datatilsynets mulighed for at påse Finanstilsynets afgørelser, kan delingen af tilsynet ikke anses for uproblematisk. Hvor løsningen naturligvis vil spare penge og ressourcer for Datatilsynet, så vil dette vil ikke ske uden konsekvenser for de tilsynsbelagte virksomheder.

¹ https://www.datatilsynet.dk/fileadmin/user_upload/dokumenter/AArsrapporter/Datatilsynets_Arsrapport_2016.pdf

Trods Finanstilsynets betydelige fagkompetence, som naturligvis må ases som betragtelige i mange henseender, så er persondataskyttelse traditionelt set ikke blandt Finanstilsynets traditionelle indsatsområder. Det er således i skrivende stund uklart, hvilket kontor hos Finanstilsynet, der i givet fald skal varetage tilsynsopgaven forbundet med persondataforordningen.

I dag har Finanstilsynets kontor for forbrugerbeskyttelse det generelle tilsynsansvar med videregivelse af fortrolige oplysninger samt persondata. Opgaven med at påse generelle persondataretlige regler og principper har dog i sagens natur ikke været dominerende i tilsynsarbejdet. Og med en udvidelse af Finanstilsynets tilsynskompetencer til eksplicit at omfatte persondataskyttelse i den finansielle sektor, herunder i særdeleshed tilsyn med persondataforordningen og databeskyttelsesloven, udvides Finanstilsynets tilsynsopgaver således i et ikke uvæsentligt omfang.

Det kan således diskuteres, om Finanstilsynet på nuværende tidspunkt har de fornødne kvalifikationer og ressourcer til at varetage en sådan væsentlig forøgelse af sit tilsynsmandat. Og det kan i forlængelse heraf overvejes, om de ekstra årsværker skal findes internt hos Finanstilsynet, eller om tilførsel af yderligere midler bliver løsningen.